

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio XXX. Agitur de iurisdictione Archidiaconi contra iurisdictionem
Archiepiscopi quod actuaalem & particularem iurisdictionem aliquorum
castrorum. Præscriptio Quadragenaria cum bona fide & titulo ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

tare præfata loca saltem tanquam sedis Apostolicæ delegatus ex dispositione Sacri Concilii Trident. sess. 7. cap. 8. sess. 21. cap. 8. & sess. 24. cap. 9. omnes de reformat. Martini. variar. resolut. lib. 2. cap. 15. num. 5. Barbof. de potestate Episcop. alleg. 74. numer. 7. Lamber. de re benef. lib. 1. quæst. 25. numer. 19. cum seq. Rot. decis. 396. num. 1. & 3. part. 2. nec non ex constitutione Gregorii XV. la 18. Bullar. tom. 4. ex cujus dispositione in §. 4. subjiuntur quomodolibet exempti etiam Regulares omnimodæ jurisdictioni, visitationi, & correctioni ordinariorum in omnibus concernentibus curam animarum, & administrationem sacramentorum, ex quibus verbis comprehendi Abbates habentes jurisdictionem quasi Episcopalem firmat Lotther. de re benef. dicto lib. 1. quæst. 25. num. 24. & censuit sacra Episcoporum Congregatio impressa post dictam Bullam in 4. declaratione d. Bullar. par. 4. fol. 101. Ultimo non obstat Planta exhibitæ pro parte dicti Abbatis, quia lite pendente, & sine partis citatione confecta legitur, & nullam habet substantiam, ut in terminis Plantæ censuit Rota in Nullius seu Aprutina Jurisdictionis 10. Martii 1624. coram bon. mem. Archiepiscopo Duzozetto, & in Camerinen. domus 1635. coram bon. mem. Merlino.

Et ita resolutum utraque parte informante.

DECISIO XXX.

Agitur de jurisdictione Archidiaconi contra jurisdictionem Archiepiscopi quoad actualem & particularem jurisdictionem aliquorum castrorum. Præscriptio Quadragenaria cum bona fide & titulo quam vim habeat.

R. P. D. T A J A.
Beneventana Jurisdictionis.

Decis. 440.
par. 13. recent.

Veneris 28. Aprilis 1662.

S U M M A R I U M.

- 1 Jurisdictione, quando alicui competat cumulative, vel privative quoad alium.
- 2 Præscriptio Quadragenaria cum titulo & bona fide, operatur plura.
- 3 Præ-

- 3 Prescriptio Quadragenaria cum titulo & bona fide, operatur etiam si titulus sit putativus & invalidus.
- 4 Probat nihil, quod nimis probat.
- 5 Matrimoniales causae privative quoad omnes, spectant ad Episcopum.
- 6 Papa solus Territorium separatim potest concedere.
- 7 Prelatus inferior, quando possit pretendere jurisdictionem privative quoad Episcopum.
- 8 Constitutioni unius Capituli, quando derogatur, quid inde sequatur, & num. 9.
- 10 Constitutiones, quando fuerunt abrogatae, & sublatae prorsus non potest dici eorum quod eis sunt derogatum.
- 11 Constituutio, quando non fuit in totum abrogata, quoad partem non derogatam potest allegari, & susinetur.
- 12 Lex in parte quoque abrogata, si lex abrogans reprobatetur, tunc enim abrogata revivisceret, & essent observanda.
- 13 Titulus, quando fuit tam in facto, quam in jure revocatus, est nullus, & pro non titulo habendus est.
- Titulus nullus & invalidus excludit bonam fidem. Bonam fidem tenent prescriptio, num. 13.
- 14 Divisio jurisdictionis, quid impedit.
- 15 Prescriptio, quando non possit dicitur bona, & multo minus quiesca, & prescriptio.
- 16 Papa enunciationes, quando non tenent ad probandam pacificam prescriptionem.
- 17 Papa enunciationes, tunc sane non tenent, quando non motu proprio, sed ad supplicationes partis emanant, & recipiunt conditionem, si sua est.
- 18 Verba Papa, quando sunt nominata, recipiunt conditionem, si sua est.
- 19 Episcopi acta positiva, non possunt nocere Ecclesiae Episcopi iacta positiva tunc minus nocent Ecclesiae, quando eius nomine non fuerunt imita, & num. 19.
- 20 Prelati negligentia in prescriptione, quando noceat Ecclesiae.
- 21 Prescriptionis interruptio facta quoad unam partem, nocet qui ad partem.
- 22 Testes quando sunt convelli de iudicio, nullatenus probationem aliquam facere possunt.

Sententiam Rotalem esse confirmandam hodie DD. responderunt, etsi enim D. Archidiaconus nunc non impugnat universale & habituale Jus Reverendissimi li & particulari suo jure in determinatis castris, & ad certas causas eidem consuetudine, vel praescriptione, privative, vel etiam cumulative competenti cum D. Archiepiscopo, juxta §. Excessum, cap. irrefragabili 12. de offic. judic. ordin. & ibi Gloss. per cap. auditus 15. de prescrip. & ibi Abb. num. 7. cap. cum contingat. 13. de for. Compet. & ibi Abb. num. 18. & 19. Gratian. discept. 212. num. 18. & seqq. Rot. coram Atlantic. decis. 296. num. 7. & decis. 334. num. 12. post 1 recent.

Et præscriptione quidem concurrente quadragenaria cum titulo, & bonafide, 2
operatur, & sufficit contra præsumptionem juris, & ipsum que que jus, cap. 7. Et
verbo. Et si privilegium de privileg. in 6. Rot. coram Cocciu. decif. 235. sub num.
103. Et decif. 295. num. 2. Et decif. 448. sub num. 12. immo etiam si titulus esset inva-
lidus, & putativus dicto cap. 7. d. vers. Et si privilegium, Abb. in dicto cap. Auditis num.
103. Rot. coram Ver. all. decif. 361. num. 3. par. 2. Et decif. 235. num. 7. Et seqq. Et decif.
295. num. 3. Et 4.

Attamen Dominis visus est deficere titulus petitus ex constitutionibus Eccle- 4
sæ Beneventanæ anni 1355. dividendis iura & loca Archidiaconi ab iis D. Archie-
piscopi, cum enim nihil probet, quod nimis indulgentes sunt constitu-
tiones tribuentes jus & jurisdictionem in causis matrimonialibus & facientes dic-
tionem Domini Archidiaconi à diocesi Domini Archiepiscopi distinctam, obstante, 5
quoad causas matrimoniales privativè quoad Episcopum, Concil. Trid. cap. 20. de re-
form. sess. 24. late Barbof. de offic. Et potestat. Episcopi. allegat. 48. ab initio Rot. decif.
447. sub num. 1. par. 1. recent. & quoad Territorium, seu d. ecclesiam separatam re-
ferantur ratione, & declarationibus, Rot. decif. 324. dicto num. 12. in fine cum Papa
solus possit Territorium separatim concedere, Abbas in dicto cap. cum contingat 6
dicto num. 18. Rota decif. 324. coram Burati. decif. 912. num. 8. cum tibi Annot. num. 11.
Et 12. quicquid sit quando datur Prælatus inferior, & quasi sub Episcopo, ita ut
Episcopus habeat universalem jurisdictionem saltem habitu, & Prælatus inferior ha- 7
beat quasi sub Episcopo, & ab exercitio excludat Episcopum ad Abb. d. cap. cum con-
tingat d. num. 18.

Deinde constitutiones istæ, non tantum derogatæ ex detractioe unius Ca- 8
pituli juxta l. denegatur 102. ff. de verb. signif. sed abrogatæ & prorsus sublata dice- 9
bantur.

Deinde constitutiones istæ sublata & abrogatæ prorsus dicebantur, non verò
eis tantum derogatum detracta, & demptâ earum parte, juxta l. derogat. 102. ff. de 10
verb. signif. quo casu in parte non abrogata possent allegari & sustineri. Felin. ad 11
cap. 5. de constit. num. 19. vers. secundus casus cum aliis apud Mascard. de gener. stat. in-
ter p. conclus. 11. num. 2. Et 10. imò in parte quoque abrogata, si lex abrogans repro- 12
baretur, tunc enim abrogata reviviscit & observatur, arg. cap. 4. in fine de consti. Felin.
ad dictum cap. 1. num. 19. vers. Alius casus, Et in puncto statuti Dec. ibidem lit. P. num.
37. Et 38. cum aliis apud Decian. Criminal. cap. ultimo num. 29. Et 34. vers. fallit 4. lib.
2. Mascard. d. conclus. 11. num. 34.

Ex quibus prætenfus titulus tam in facto revocatus, quam reprobatu à Jure 13
visus est nullus, & non pro titulo & erroneo in jure & injusto excludente bonam fi-
dem ad hujusmodi præscriptionem requisitam. Abb. ad d. Cap. 4. de præscrip. num. 10.
Et 12. Rot. d. decif. 361. num. 4. Et d. decif. 295. d. num. 3. vers. neque sunt Et seqq. Et sub num.
11. Et

11. & d. decis. 324. num. 8. & oppositis decis. 368. numer. 5. & seqq. tom. 2. & 731. numer. 7. tom. 3. part. 4. recent. de similibus constitutionibus synodalibus, & lib. Enclitico, unus ex Dominis respondit, ibi non agi sicuti hic ex divisione Territorii.

14. & diocesis cum universali jurisdictione, quæ divisio ab inferiore Papa fieri so-

quit.

His præsuppositis pauca Domini responderunt de opposita continua posses-

15. sione in qua D. Archidiaconus fundat præscriptionem, non enim visa est probata, &

16. multò minus quod fuerit semper quieta, & enunciationes Pontificum non suffi-

17. gantur, nec titulo, nec possessioni, etiam si & quantum forent confirmationes, ut po-

18. quod non motu proprio, sed ad supplicationem partis processerint, Abb. ad cap. de

19. dum de decim. num. 8. Rot. decis. 252. num. 11. & 12. tomo 3. part. 4. recent. & decis. 220.

20. num. 24. part. 9. & optima ratione, nam illa verba sunt narrativa, & recipiunt con-

21. ditionem, si ita est, inquit Abb. dicto loco, & Rot. dicta decis. 522. dicto num. 12.

22. Confessio & alia facta per Archiepiscopos, ut acta positiva non nocent Eccle-

23. siæ, adeoque nec Archiepiscopis ipsius Ecclesiæ nomine agentibus, secundum Gloss.

24. conventuum cap. 2. de Testibus. Rota coram Ludovis. dec. 375. num. 6. & coram Bur-

25. decis. 453. num. 3. & utrobique Adden. & decis. 290. ad fin. tom. 2. par. 4. recent. Quod

26. quid secus sit de non factis, & negativis, in quibus patet, quod negligentia Prælati

27. nocet Ecclesiæ in præscriptione. Gloss. ult. in d. cap. Auditis, & ibi Abb. num. 34.

28. Et demum super addebatur in quieta possessio D. Archidiaconi, adeoque inter-

29. rupta præscriptio facta in uno articulo jurisdictionali prodest quoad totam jurisdic-

30. tionem secundum Abb. qui tamen hanc propositionem declarat in dicto cap. Auditis

31. num. 33. ad d. cap. cum contingat dicto num. 18. & 19.

32. Aliqua dixerunt Domini de dictis testibus D. Archidiaconi, & nuncupatum de

33. secundo & sexto aptius, pro eo testificantibus, convictis tamen, non solum mendaci-

34. bus, sed etiam mentientibus, juxta distinctionem Aut. Gell. no. 8. Artic. cap. 11. lib. 11. de

35. præcipue uno, ut asseren. Archiepiscopum nunquam in iis locis certos fecisse aliquos

36. actus jurisdictionales, cum tamen ipse interfuerit visitationi, in presenti summario de

37. Archiepiscopi sub num. 2. & 3.

38. Et itaque &c.

